

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-596409-XVIII/08/AW

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 7 października 2008 r.

Pan
Donald TUSK

Prezes Rady Ministrów

Wielce Szanowny Panie Premierze

Kolejne wizyty dokonane przez moich przedstawicieli na terenach dotkniętych klęską żywiołową, potwierdzają wysoką ocenę dotychczasowych działań administracji przede wszystkim s topnia wojewódzkiego oraz centralnego. Jak wynika z informacji przekazanych przez władze samorządowe, odbudowa zniszczonych domostw została zakończona lub jest na ukończeniu, co było możliwe dzięki niezwłocznemu wprowadzeniu na terenie poszkodowanych gmin przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. Nr 84 poz. 906) i pozwoliło na zredukowanie formalności prawno-administracyjnych przy odbudowie i remontach zniszczonych budynków.

Zapomogowe środki pomocy finansowej ze strony rządowej w kolejnych transzach zostały bardzo sprawnie i bez opóźnień przekazane poprzez Wojewodę Śląskiego. Oprócz tego, Wojewoda Śląski zapewnił pomoc w postaci kilkunastu ton żywności, która, jak wynika z informacji mieszkańców, nadal jest rozdzielana. Materiały szkolne, a także ręczniki, środki czystości i odzież trafiają od kilku dni do poszkodowanych rodzin w Blachowni, Koszęcinie i Herbach. Środki zebrane przez Caritas oraz podczas specjalnie w tym celu zorganizowanego przez UW koncertu charytatywnego i aukcji zostaną przekazane wkrótce gminom w celu dofinansowania pozostałych poszkodowanych, którzy nie

otrzymali żadnej pomocy ze względu na rygory ustawy o pomocy społecznej (np. osób, prowadzących działalność gospodarczą).

Zwraca uwagę dobra organizacja działań pomocowych a także harmonijna współpraca zaangażowanych w nie organizacji pozarządowych i prywatnych. Firmy i przedsiębiorstwa budowlane uczestniczą w finansowaniu odbudowy domów, w postaci dostarczania materiałów budowlanych oraz gotowych elementów konstrukcyjnych.

Na uznanie zasługuje wprowadzony program pomocy dla rodzin rolniczych, oparty m.in. na możliwości stosowania przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych wobec poszkodowanych rolników odroczeń w płatnościach z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy bez stosowania opłat i odsetek oraz przyznawania ulg w opłatach czynszu dzierżawnego wnoszonego przez producentów rolnych, którzy ponieśli szkody spowodowane przez huragan.

Z drugiej jednak strony chciałbym zaznaczyć, iż podczas przyjmowania skarg przez moich przedstawicieli na terenach dotkniętych klęską, pojawiły się uwagi dotyczące braku jasnych zasad szacowania strat, przyznawania i rozdziału pomocy finansowej dla wszystkich poszkodowanych. Poszkodowani skarżyli się również na brak środków pomocowych dla odbudowy zniszczonych budynków przeznaczonych na działalność gospodarczą oraz budynków letniskowych, których właściciele posiadają miejsce zameldowania poza terenem gminy dotkniętej klęską. Na tle pojawiających się opinii o niewspółmierności pomocy do poniesionych rzeczywiście strat, wskazywano na odbudowę budynków do stanu, znacznie przekraczającego stan pierwotny, co prowadzi do nieuzasadnionych żądań o dalsze środki finansowe oraz sporów z władzami samorządowymi.

Zachodzące głębokie zmiany klimatyczne, stwarzają zagrożenie powtarzania się nawałnic, powodzi i innych gwałtownych zjawisk atmosferycznych. Stwarza to pilną potrzebę doskonalenia systemu zapobiegania i likwidowania dramatycznych skutków tych zjawisk. Należałoby rozważyć przede wszystkim:

- 1) stworzenie skuteczniejszego, operatywnego systemu wczesnego ostrzegania oraz informowania administracji terenowej i obywateli o przewidywanych zagrożeniach;

- 2) wprowadzenie dalszych zmian systemowych dotyczących likwidacji skutków klęsk żywiołowych, polegające głównie na ujednoczeniu zasad i form kwalifikowania podmiotów uprawnionych do korzystania z pomocy, szacowania zakresu i wysokości pomocy finansowej, pełnej koordynacji pomocy świadczonej przez rząd i terenowe organy administracji publicznej, objęcie tym systemem także podmiotów prowadzących działalność gospodarczą oraz osób zamieszkałych poza terenem dotkniętym klęską, które doznały uszczerbku na swym majątku, znajdującym się w strefie klęski żywiołowej;
- 3) ustanowienie na obszarach szczególnie zagrożonych, specjalnego, obowiązkowego i powszechnego systemu ubezpieczeń nieruchomości, przy założeniu częściowego dofinansowania uczestnictwa w tym ubezpieczeniu ze środków publicznych;
- 4) dofinansowanie jednostek samorządu terytorialnego położonych w strefie klęski żywiołowej, które poniosły dodatkowe koszty związane z odbudową zniszczonej infrastruktury, udzielaniem pomocy ze środków własnych oraz przekazywaniem osobom poszkodowanym i rozliczaniem wykorzystania rządowych środków pomocowych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości podjęcia powyższych działań. Bardzo proszę o poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku i sposobie rozwiązania przedstawionych problemów.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski